

(„Службени гласник РС”, број 37/09)

На основу члана 43. став 4. Закона о заштити животне средине („Службени гласник РС”, бр. 66/91, 83/92, 53/93-др.закон, 67/93-др.закон, 48/94-др.закон, 53/95 и 135/04) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05-исправка, 101/07 и 65/08),

Влада доноси

УРЕДБУ о заштити Споменика природе „Пребреза”

Члан 1.

Део подручја долине Глувог потока у селу Пребреза код Блаца, на јужним падинама Великог Јастрепца, ставља се под заштиту као споменик природе под именом „Пребреза” и утврђује за заштићено природно добро од изузетног значаја, односно I категорије (у даљем тексту: Споменик природе „Пребреза”).

Члан 2.

Споменик природе „Пребреза” ставља се под заштиту да би се у интересу науке, образовања и културе очувало налазиште фосилних остатака кичмењака, односно костију сисара из епохе геолошке историје означене као средњи миоцен, које представља у Европи и свету познато а на Балканском полуострву најзначајније палеонтолошко место са неогеном сисарском фауном старости 14-15 милиона година коју чини 12 до сада истражених врста крупних сисара међу којима је неколико врста откривено на овом месту по први пут у Европи а две фосилне врсте (миоценска хијена – *Precrocuta miocenica* Pavlović&Thenius 1965 и моценска претеча газеле - *Hipsodontus serbicus* P a v l o v i ć 1969) су нове за науку.

Члан 3.

Споменик природе „Пребреза” налази се на територији општине Блаце, на делу подручја катастарске општине Пребреза који је обухваћен кат. парц. бр. 184/део, 185/3/део, 186/део, 187/ део, 188/ део, 189/ део, 513/ део, 514/ део, 976/ део, 985/ део, 987/ део, 988/ део и 989/ део.

Укупна површина заштићеног подручја Споменика природе „Пребреза” је 0,86 хектара, од чега је 0,78 хектара у приватној својини, а 0,08 хектара у државној својини.

Опис границе границе заштићеног подручја Споменика природе „Пребреза” са графичким приказом на копији катастарског плана одштампан је уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Члан 4.

На подручју Споменика природе „Пребреза” утврђује се режим заштите II степена у складу са законом, којим се:

1. забрањују:

1) изградња објеката;

2) експлоатација минералних сировина и коришћење материјала из корита и са обала потока;

3) земљани и грађевински радови осим радова на одржавању и рехабилитацији некатегорисаног сеоског пута, постављања привремених објеката и уређења и инфраструктурног опремања простора за потребе научног и образовног рада, чувања заштићеног подручја и прихвата посетилаца;

4) ископавање, оштећивање, уништавање и присвајање фосилних остатака, осим ископавања, обраде и приказивања палеонтолошких налаза у оквиру научноистраживачког и образовног рада и у културне сврхе;

5) одлагање комуналног, грађевинског, индустријског и другог отпада;

6) радње које могу изазвати загађење вода, ваздуха, земљишта, стварати прекомерну буку и неповољно утицати на естетска обележја заштићеног простора;

7) чиста сеча и крчење шуме које није у функцији истраживања и уређења палеонтолошког места.

2. обезбеђују: палеонтолошка, стратиграфска и литолошка истраживања; конзервација и излагање фосилних остатака; посета у образовне сврхе и други видови образовног рада, посета у рекреативне и културолошке сврхе; радови на приказивању и коришћењу вредности заштићеног подручја у научне, образовне, рекреативне и културне сврхе; радови на уређењу простора у циљу прихвата посетилаца и унапређења естетике амбијента; радови на унапређењу стања шумске вегетације и заштити земљишта од ерозије.

Члан 5.

Споменик природе „Пребреза” поверава се на старање Фонду за екологију општине Прокупље, Прокупље (у даљем тексту: Старалац).

Старалац је дужан да:

1) чува заштићено природно добро и спроводи утврђене режиме заштите, односно прописане забране и правила унутрашњег реда;

2) обележава заштићено природно добро и његову границу;

3) доноси програм управљања, акт о унутрашњем реду и чуварској служби, годишњи програм управљања и извештај о његовом извршавању;

4) иницира доношење одговарајућег урбанистичког плана;

5) организује спровођење програма управљања, а посебно подстиче и прати израду и примену програма и пројеката заштите, научних истраживања и образовања, уређења простора и приказивања природних вредности;

6) евидентира природне вредности и организује надгледање тих вредности и њихових промена;

7) успоставља и развија сарадњу са власницима и корисницима земљишта на чувању, одржавању, уређењу и коришћењу заштићеног подручја.

Члан 6.

Заштита и развој Споменика природе „Пребреза” спроводи се према програму управљања који се доноси као средњорочни документ за период од пет година.

Програм управљања из става 1. овог члана нарочито садржи:

1) циљеве заштите и развоја, услове, мере, погодности и ограничења за њихово остваривање;

2) приказ основних вредности и природних богатстава заштићеног природног добра и њихових главних корисника;

3) приоритетне задатке на чувању и одржавању заштићеног природног добра, праћењу стања и техничкој заштити природних вредности, као и на очувању квалитета вода, ваздуха, земљишта и других чинилаца животне средине;

5) задатке за развој туризма и рекреације, уређења предела и изградње објеката у функцији заштићеног природног добра;

6) приоритетне научноистраживачке и образовне задатке;

7) приоритетне задатке на приказивању вредности заштићеног природног добра;

8) врсту и садржај документације за спровођење циљева и задатака на праћењу, очувању и унапређењу стања природних вредности, одрживог коришћења тих вредности у научне, образовне, рекреативне и друге сврхе;

9) задатке на успостављању партнерских односа са месним становништвом и другим власницима и корисницима непокретности;

10) динамику и субјекте реализације програмских задатака;

11) средства потребна за реализацију програма управљања и начин њиховог обезбеђења.

На програм управљања из става 1. овог члана, на који су претходно прибављена мишљења министарстава надлежних за послове науке, просвете, културе, туризма, пољопривреде, шумарства, водопривреде и финансија, сагласност даје министарство надлежно за послове заштите животне средине (у даљем тексту: Министарство).

Програм управљања из става 1. овог члана остварује се годишњим програмом управљања. Годишњи програм управљања за наредну годину, заједно са извештајем о остваривању програма у текућој години, Старалац доставља Министарству до 15. децембра.

Члан 7.

Старалац је дужан да обезбеди унутрашњи ред и чување заштићеног природног добра у складу са актом који доноси уз сагласност Министарства.

Актом из става 1. овог члана утврђују се правила за спровођење прописаних режима заштите, а нарочито: начин на који ће се понашати посетиоци, власници и корисници непокретности при кретању, боравку и обављању делатности на заштићеном природном добру; места, површине и објекти на којима се забрањује или ограничава обављање одређених радњи као и трајање тих мера; начин сарадње са физичким и правним лицима који по различитом основу користе или су заинтересовани за коришћење заштићеног природног добра; услови заштите приликом обављања научних истраживања и образовних активности; места и услови за одлагање отпада; начин одржавања уредности и чистоће заштићеног подручја; начин и организација чувања заштићеног природног добра, опрема и средства неопходна за чување и одржавање.

Правила одређена актом из става 1. овог члана и друге неопходне информације за спровођење режима заштите, Старалац је дужан да огласи и на погодан начин учини доступним посетиоцима и корисницима.

Члан 8.

Средства за спровођење програма управљања Споменика природе „Пребреза” обезбеђују се из прихода остварених обављањем делатности Стараоца, из буџета Републике Србије, од накнаде за коришћење заштићеног природног добра и из других извора у складу са законом.

Члан 9.

Програм управљања и годишњи програм управљања Споменика природе „Пребреза” Старалац ће донети у року од шест месеци од дана ступања на снагу ове уредбе.

До доношења докумената из става 1. овог члана, Старалац ће послове заштите и развоја обављати према привременом програму управљања који ће донети у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове уредбе, уз сагласност Министарства.

Старалац ће у року од шест месеци од дана ступања на снагу ове уредбе, у сарадњи са Републичким геодетским заводом и Заводом за заштиту природе Србије, идентификовати границе Споменика природе „Пребреза” на терену и катастарском плану.

Члан 10.

Планови уређења простора, шумске, ловне, водoprивредне, пољопривредне и друге основе и други програми који обухватају заштићено природно добро усагласиће се са Просторним планом Републике Србије и програмом управљања из члана 6. став 1. ове уредбе.

Члан 11.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

05 број 1102639/2009

У Београду, 14. маја 2009. године

Влада

Председник
др **Мирко Цветковић**, с.р.

ОПИС ГРАНИЦЕ СПОМЕНИКА ПРИРОДЕ „ПРЕБРЕЗА”

Граница Споменика природе „Пребреза” почиње на десној обали Глувог потока, пресеца корито тог потока, катастарска парцела број (у даљем тексту: к.п.бр.), катастарска општина Пребреза, територија општине Блаце, затим сече к.п.бр. 976 тако што прво иде према југоистоку на дужини 10 метара, затим скреће према североистоку на дужини 20 метара а онда према северозападу на дужини 30 метара, долази до међе к.п.бр. 985, иде том међом 8 метара, онда сече к.п.бр. 985 у правцу североистока на дужини 60 метара, савија према северозападу на дужини 8 метара и долази до међе к.п.бр. 987, сече ту парцелу прво у правцу североистока на дужини 35 метара а затим у працу севера на дужини 40 метара, долази до међе к.п.бр. 988 и сече ту парцелу у генералном правцу севера на дужини 135 метара. Граница затим долази до некатегорисаног сеоског пута к.п.бр. 185/3, сече тај пут и наставља у правцу севера кроз к.п.бр. 188 на дужини 50 метара а онда кроз к.п.бр. 187 на дужини 40 метара, долази до међе к.п.бр. 186 и сече ту парцелу у правцу севера на дужини 15 метара, затим скреће према западу на дужини 5 метара, сече Глуви поток и наставља у правцу северозапада на дужини 5 метара међом к.п.бр. 183 и 184. На овом месту граница скреће према југу секући к.п.бр. 184 на дужини 50 метара, долази до међе к.п.бр. 513 и иде кроз ту парцелу генералним правцем према југу на дужини 100 метара, долази до сеоског некатегорисаног пута к.п.бр. 515, сече тај пут и иде његовом југоисточном ивицом односно међом к.п.бр. 514 на дужини 60 метара, онда наставља генералним правцем према југозападу све кроз катастарску парцелу 514 на дужини 260 метара а затим скреће према југоистоку кроз исту парцелу на дужини 10 метара и долази до почетне тачке на десној обали Глувог потока.